

der ikke mindst erhvervskompetencegivende uddannelser på tekniske skoler og specialarbejderskoler.

Til § 5

Det er et centralt omdrejningspunkt i dette lovforslag, at lønmodtagere og arbejdspladse selv kan iværksætte undervisning. Emnevalg – hovedsagelig inden for det almene område – pædagogik, ansættelse af underviser m.v. ligger fuldstændig i hænderne på deltagerne. Hermed åbnes der for selvforvaltning og selvbestemmelse i videste forstand i en del af undervisningssektoren.

Det giver naturligvis et bidrag til udviklingen af lønmodtagernes muligheder for at være medbestemmende i virksomhederne og i sidste instans selvforvaltende. Derfor er BFU-lovgivningen det uddannelsesmæssige supplement til lovgivningen om økonomisk demokrati og arbejdspladsdemokrati.

Lønmodtagerne er organiseret forskelligt på danske arbejdspladser, offentlige som private. Især blandt de sidste er der mange med få ansatte. På sådanne arbejdspladser vil det ikke give nogen mening at lave arbejdspladskurser alene for den pågældende virksomheds ansatte. Da det også kan være vanskeligt for lønmodtagerne på flere mindre virksomheder at få igangsat kurser dækkende flere arbejdspladser, anføres det i lovforslaget, at også en eller flere lokale fagforeninger i fællesskab skal kunne tilrettelægge uddannelses tilbud for lønmodtagerne på en eller flere arbejdspladser. Dermed vil den endelige udformning af arbejdspladskurser afhænge af bl.a. virksomhedsstørrelse, hvem der tager initiativet, og hvad lønmodtagerne vælger at deltage i. Afgørende er imidlertid, at lønmodtagere på den enkelte virksomhed – eventuelt i fællesskab med ansatte på andre virksomheder – har muligheden for selv at igangsætte og tilrettelægge deres egen undervisning i henhold til denne lov.

Bl.a. ifølge AOF's evaluering af de 7 BFU-lignende forsøg fremgår det, at der blandt deltagerne var et ønske om undervisning med høj brugsværdi – erhvervsrettethed i bred forstand. Derfor åbnes der mulighed for, at arbejdspladskurserne helt eller delvis kan placeres på specialarbejderskolerne og de tekniske skoler.

Initiativtagerne tager således kontakt til en specialarbejderskole eller en teknisk skole og aftaler nærmere om indhold, undervisningsform og samarbejde f.eks. mellem specialarbejderskolens lærere og eventuelt udenforstående undervisere, der varetager mere

almen undervisning i forbindelse med det ønskede kursus.

Til § 6

Folk har andre fælles interesser end deres arbejdsplads. De er ofte betingede af fysisk nærhed. Boligområdet er oplagt. Her skal enhver gruppe af borgere kunne oprette en studiekreds i henhold til fritidsundervisningsloven, og lønmodtagere skal kunne bruge deres orlovsret til at deltage, og de skal, hvis de opfylder bestemmelserne i denne lov, kunne få lønkomensation under deltagelsen. Arbejdspladse skal også kunne deltage. De lokale studiekredse er et andet område, hvor BFU sikrer selvforvaltning og selvbestemmelse i voksenundervisningen på en sådan måde, at beskæftigede får en reel chance for også at være med. Hermed udvides mulighederne for demokratisk medvirken ganske betydeligt.

Det er vigtigt, at Forsøgsrådet gennem sin stillingtagen til ansøgninger om bevillinger til kollektive kurser sikrer, at der igangsættes en bred vifte af forsøg, der alle evalueres. Det er især på de kollektive kurser, at BFU skal stå sin egentlige prøve.

Til § 7

Arbejdsgiverne bruger i dag store summer på at efter- og videreuddanne folk i ledende stillinger. Lovgivning om betalt frihed til uddannelse vil yderligere øge de ansattes kvalifikationer og medleven i virksomhederne. Derfor skal både staten og arbejdsgiverne bidrage til finansieringen af BFU.

Til stk. 2

Forsøget kan mest praktisk begynde i 2 amter det første år, idet starten kræver forberedelse. Det antages derfor, at de første deltagere kan begynde i september 1988. Således er deltagerantallet sat forholdsvis lavt det første år: 700 årsdeltagere. Det er hensigten, at forsøget i løbet af forsøgsperioden skal gøres landsdækkende, således at alle amter deltager i forsøget, senest i det 5. forsøgsår.

Til § 8

Til stk. 1

Uddannelser omfattet af lovforslagets § 4, litra a, har ikke noget deltagergebyr og finansieres af det offentlige. Derfor skal deltagerne ikke betale, og fonden får heller ikke nogen udgifter, da driftsudgifterne til disse uddannelser allerede afholdes af det offentlige.